

ROKIŠKIO LOPŠELIO-DARŽELIO „VARPELIS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformaliojo vaikų švietimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) apibrėžia neformaliojo vaikų švietimo tikslus, uždavinius ir principus, ugdomas kompetencijas, neformaliojo vaikų švietimo programų rengimą ir įgyvendinimą, prienamumą bei atsiskaitymą Rokiškio lopšelyje-darželyje „Varpelis“ (toliau – Lopšelis-darželis).
2. Neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) paskirtis – tenkinti ugdytinių pažinimo, ugdymosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais.
3. NVŠ dalyviais gali būti vaikai nuo 3 metų iki tol, kol jie baigia priešmokyklinio ugdymo programą.
4. NVŠ yra susijęs su ikimokyklinio/priešmokyklinio ugdymo programų turiniu ir jį papildo.
5. NVŠ vykdomas, įgyvendinant šias programas ir veiklas:
 - 5.1. NVŠ programos, skirtas per pasirinktą veiklą vaikui išreikšti save ir padėti ugdytis kompetencijas;
 - 5.2. ikimokyklinio/priešmokyklinio programos papildančio ugdymo (toliau – IPUPU) programos, skirtas sistemiskai, nuosekliai ir ilgą laiką plėsti vaiko tam tikros srities žinias, stiprinti gebėjimus ir įgūdžius, ugdytis kompetencijas;
 - 5.3. edukacines veiklas / paslaugas, skirtas per trumpą laiką vaikus supažindinti su tam tikromis veiklomis, padėti ugdytis kompetencijas. Edukacinėms veikloms priskiriamos kultūrinės edukacijos veiklos, edukaciniai projektai ir renginiai, skirti vaikams.
6. Lopšelis-darželis kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančiųjų mokslo metų vaikų neformaliojo švietimo poreikius, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir atsižvelgusi į juos siūlo neformaliojo švietimo programas.
7. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-4 patvirtintą „Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašą“.
8. NVŠ įgyvendina asmenys, pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 48 straipsnį turintys teisę dirbti mokytoju pagal neformaliojo švietimo programą, o jų kvalifikacija atitinka reikalavimus, nustatytus Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“.
9. Neformaliojo švietimo programų skaičių Lopšelis-darželis nustato pagal turimų lėšų dydį ir pareigybių skaičių, skirtą neformaliai ugdymui.
10. Neformalųjį švietimą Lopšelyje-darželyje koordinuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

II SKYRIUS NVŠ TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

11. NVŠ tikslas – padėti vaikui per pasirinktą veiklą įgyti kompetencijų ir tapti gebančia atsakingai ir kūrybingai spręsti savo problemas, aktyviai veikti visuomenėje bei prisitaikyti prie kintančios aplinkos asmenybe.
12. NVŠ uždaviniai:
 - 12.1. ugdyti vaiko kompetencijas per pasirinktą veiklą;

- 12.2. užtikrinti vaikų užimtumą;
- 12.3. padėti spręsti vaikų socialinės integracijos problemas.
13. NVŠ organizuojamas, remiantis šiais principais:
 - 13.1. savanoriškumo – vaikai, kartu su tėvais (rūpintojais/globėjais) laisvai renkami siūlomas neformaliojo vaikų švietimo programas;
 - 13.2. prieinamumo – veiklos ir metodai yra prieinami vaikams pagal amžių;
 - 13.3. individualizavimo – ugdoma, atsižvelgiant į vaiko galimybes, poreikius ir pasiekimus;
 - 13.4. demokratiškumo – mokytojai, tėvai ir vaikai yra aktyvūs ugdymo(si) proceso kūrėjai;
 - 13.5. patirties – ugdymas grindžiamas patyrimu ir jo refleksija;

III SKYRIUS UGDOMOS KOMPETENCIJOS

14. Vaikas, dalyvaudamas NVŠ, ugdosi ir tobulina kompetencijas:
 - 14.1. Pažinimo kompetencija. Motyvacija ir gebėjimas pažinti save ir pasaulį įgyjami suvokiant (perimant) žmonijos kultūrinę patirtį, tobulinant dalykines žinias bei gebėjimus.
 - 14.2. Komunikavimo kompetencija. Asmens gebėjimas kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas), etiškai naudotis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis bei technologijomis.
 - 14.3. Kūrybiškumo kompetencija. Gebėjimas tyrinėti, generuoti, kurti, vertinti asmeniškai ir kitiems reikšmingas kūrybines idėjas, produktus, problemų sprendimus.
 - 14.4. Pilietiškumo kompetencija. Vertybės, nuostatos, suvokimas ir praktinio veikimo gebėjimai, įgalinantys ugdytis pilietinį tapatumą ir stiprinti pilietinę galią, kartu su kitais kūrybiškai ir socialiai atsakingai kurti demokratišką visuomenę, stiprinti Lietuvos valstybingumą tarptautinėje bendrijoje.
 - 14.5. Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija. Asmens savimonė ir savitvarda, socialinis sąmoningumas, tarpusavio santykių kūrimo gebėjimai, atsakingas sprendimų priėmimas ir asmens rūpinimasis fizine ir psichine sveikata.
 - 14.6. Kultūrinė kompetencija. Asmens kultūrinė savimonė, grįsta žiniomis, aktyvia kultūrine raiška ir kultūriniu sąmoningumu.
 - 14.7. Skaitmeninė kompetencija. Asmens informacinis raštingumas, gebėjimas pažinti ir įvaldyti skaitmenines technologijas, atsakingai jomis naudotis, kurti skaitmeninį turinį.

IV SKYRIUS NVŠ PROGRAMŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

15. Neformaliojo ugdymo mokytojas iki rugsėjo 15 d. rengia NVŠ programas, derina su direktoriaus pavaduotoja ugdymui ir teikia Lopšelio-darželio direktoriui tvirtinti.
16. NVŠ programa turi būti parengta atsižvelgiant į šią struktūrą (priedas Nr. 1):
 - 16.1. Programos pavadinimas.
 - 16.2. Programos trukmė.
 - 16.3. Programos apimtis.
 - 16.4. Tikslinė amžiaus grupė.
 - 16.5. Tikslas ir uždaviniai. Nurodomas tikslas, įgyvendinami uždaviniai, derantys su programos turiniu, ugdomomis kompetencijomis, programos trukme ir mokinių amžiumi.
 - 16.6. Kompetencijos ir jų (įsi)vertinimas. Nurodoma, kokios kompetencijos bus ugdomos, kokiais metodais ir kaip dažnai bus vertinamos / įsivertinamos.
 - 16.7. Turinys, metodai ir priemonės. Aprašomas NVŠ programos turinys, metodai, būdai, priemonės, įranga, padedantys siekti išsikelto tikslo ir uždavinių, ugdyti kompetencijas.
 - 16.8. Programos pritaikymas įvairių ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. Nurodoma, kaip programa yra/bus pritaikyta, pateikiama su tuo susijusi informacija (mokytojų kvalifikacija, specializuota įranga, priemonės, taikomi ugdymo metodai ir pan.).

17. Neformaliojo ugdymo mokytojas kartu su grupių mokytojais informuoja vaikų tėvus (globėjus/rūpintojus) apie Lopšelio-darželio siūlomas neformaliojo vaikų švietimo programas.

18. Tėvai (globėjai/rūpintojai) renkasi neformaliojo švietimo veiklas, išreikšdami sutikimą/nesutikimą apie vaiko dalyvavimą neformaliojo švietimo būreliuose.

19. Neformaliojo ugdymo mokytojas teikia Lopšelio-darželio direktoriui tvirtinti neformaliojo švietimo būrelio vaikų skaičių ir tvarkaraštį.

20. Neformaliojo švietimo grupės minimalus vaikų skaičius - 10 vaikų.

21. Neformalusis švietimas fiksuojamas elektroniniame dienyne, laikantis visų dienyno pildymo reikalavimų.

V SKYRIUS NVŠ PRIEINAMUMAS

22. Lopšelis-darželis užtikrina NVŠ prieinamumą, remdamasis šiais kriterijais:

22.1. sudaro galimybes NVŠ dalyvauti įvairių poreikių vaikams;

22.2. tiria NVŠ poreikį, pagal kurį siūlo ir pritaiko programas (vaikų amžius, ugdymo kryptis, kita);

22.3. užtikrina nemokamą neformalųjį švietimą visiems jame dalyvaujantiems vaikams;

22.4. sukuria neformaliojo švietimo būrelių pasiūlos įvairovę, bendradarbiaujant su kitomis NVŠ įgyvendinančiomis įstaigomis.

VI SKYRIUS ATSISKAITYMAS UŽ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO VEIKLĄ

23. Neformaliojo švietimo mokytojai vaikų pasiekimus parodo organizuodami parodas, koncertus, dalyvaudami įvairiuose Lopšelio-darželio, rajono, respublikiniuose renginiuose, šventėse, varžybose, konkursuose.

24. Už aktyvią veiklą vaikai skatinami Lopšelio-darželio padėkos raštais.

25. Mokslo metų pabaigoje neformaliojo švietimo mokytojas pateikia ataskaitą apie būrelio veiklą direktoriaus pavaduotojui ugdymui (priedas Nr. 2).